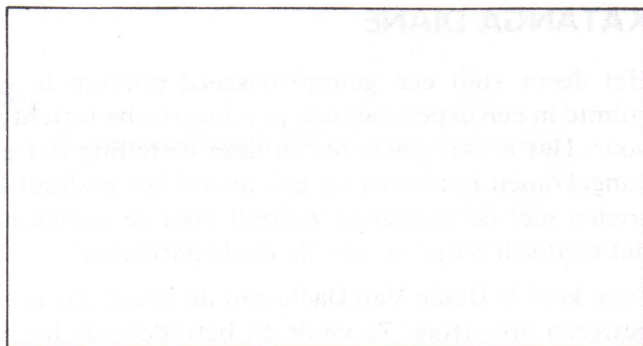

Informatieblad
Driemaandelijks tijdschrift van
Teater De Kelk vzw, Brugge
3^e jaargang, nr. 1
Verantwoordelijke uitgever:
R. Geldhof, Langestraat 69, Brugge

TEATER DE KELK
LANGESTRAAT 69, BRUGGE

KREATIE VAN

KATANGA DIANE

VAN RUDY GELDHOF

SPEELDATA :

ZONDAG 1 OKTOBER
VRIJDAG 6 OKTOBER
ZONDAG 8 OKTOBER
DONDERDAG 12 OKTOBER
VRIJDAG 13 OKTOBER
ZONDAG 15 OKTOBER
DONDERDAG 19 OKTOBER
VRIJDAG 20 OKTOBER
ZONDAG 22 OKTOBER
DONDERDAG 26 OKTOBER
VRIJDAG 27 OKTOBER
ZONDAG 29 OKTOBER
DONDERDAG 2 NOVEMBER
VRIJDAG 3 NOVEMBER
ZONDAG 5 NOVEMBER

1978.

Aanvang : 20u.30

REGIE : JACKY TUMMERS

GESPEELD DOOR SUZANNE SAERENS

Decor en technische realisatie : Leo Hubrecht

Affiche : Mietje Denolf

Productie : Leo Hubrecht

KAARTEN : 120 fr. (Stud., groepen en CJP: 100 fr.)

RESERVATIE : Boekhandel Raaklijn, Noordzandstraat 24, Brugge - Tel. (050)33.67.20
Teater De Kelk, tel. (050)33.28.77 - Dagelijks van 15u00 tot 24u00

KATANGA DIANE

Het decor stelt een geïmproviseerd podium in een ruimte in een experimentele psychiatrische inrichting voor. Het is een gewoonte in deze instelling dat pas aangekomen patiënten op een avond het podium betreden met de bedoeling zichzelf voor te stellen aan het medisch corps en aan de mede-patiënten.

Deze keer is Diane Van Daele aan de beurt. Zij is een gewezen prostituée. Ze vindt dit betreden van het podium maar een zinloos gedoe. Volgens haar is het niet meer dan een trucje van de dokters om meer over hun patiënten te weten te komen, een soort therapie. Daar heeft zij geen nood aan, ze is immers niet ziek en komt hier rap uit.

Ze beweert dat ze over haar leven zal vertellen, zonder een blad voor de mond te nemen. Ze zal het hebben over haar kinderjaren in het weeshuis, haar leven in het bordeel en hoe ze getracht heeft om trapsgewijze steeds deftiger levensvormen te bereiken: huwelijk, moederschap... Ook wil ze aantonen dat ze nog wat meer kan dan "bordeelwerk", zoals haar mede-patiënten beweren. Zij zal bewijzen dat ze een artiste is. Daartoe zal ze een nummertje opvoeren uit haar "cabaretperiode", toen ze furore maakte als "Katanga Diane"...

"Katanga Diane": het bitter-komische verhaal van een prostituée die op een verbeterde wijze de uiterlijke vormen van menselijke waardigheid najaagt...

SUZANNE SAERENS

Studeerde aan het Koninklijk Conservatorium Antwerpen.

Was drie jaar verbonden aan het M.M.T.

Voornaamste rollen in:

- "Slaet op de Trommele" (H. Keuls)
- "De Muziekmaker" (R. Verreth)
- "De Collega's" (J. Matteredne)
- "De Uitzondering en de regel" (B. Brecht)
- "Ene Misdadige" (N. De Thierre)
- "Jef" (M. Berks)
- "De Eerste" (Horovitz)

Speelde in De Kelk de hoofdrol in

- "Masscheroen" (H. Claus)
- en de monoloog "Oude Successen" (Kroetz)

JACKY TUMMERS

Studeerde aan het Max Reinhardt Seminar te Wenen. Sinds 1969 werkzaam als regisseur.

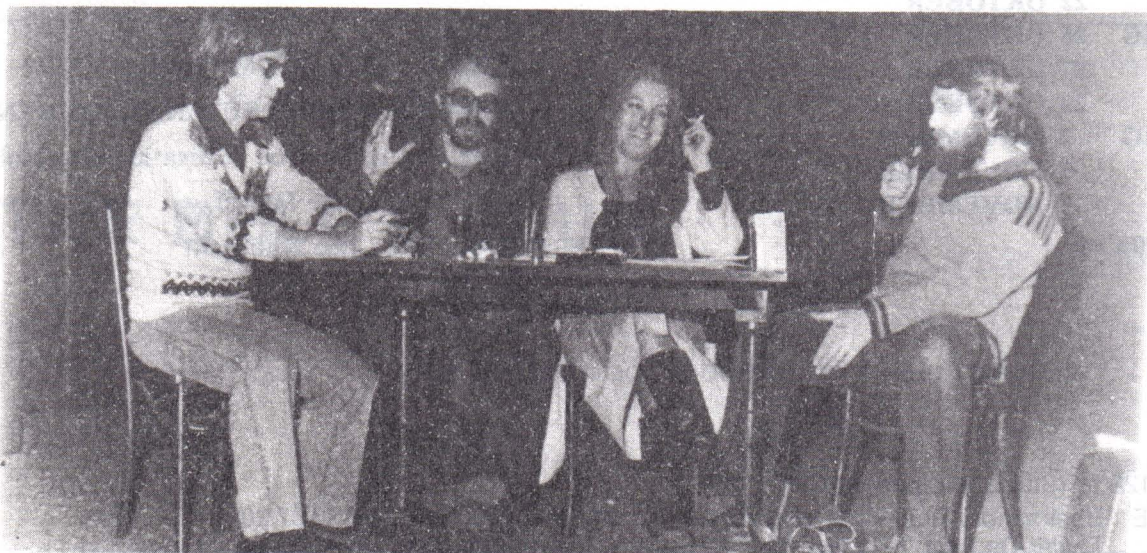
Deed o.m. werk van P. Handke, S. Beckett, A. Jarry, H. Claus, J. Orton, H. Henkel, Fr. X. Kroetz, H. Brenton, E. Asselbergs, Sartre, Fassbinder, Cocteau, Geldhof...

Regisseert dit seizoen o.a. "Angst en Ellende van het Derde Rijk" (B. Brecht) en "Hitting Town" (Poliakoff) in De Kelk; "Het Slapershok" (Peter Gill) in T19 en "Het Souper" (R. Geldhof) in De Waag.

RUDY GELDHOF

Toneelwerken:

- "Mijn Vakantie met Blomme"
- "Buurt" en "De Geit" (NVT De Waag '75)
- "Carmen, de Vamp van Sevilla", in samenwerking met J. Tummers (NVT De Waag '76)
- "Het Souper" (Malpertuis '76, Arca '77, De Kelk '78, Sanzuniek '78, De Waag '79)
- "Eenentwintigen" (NVT De Waag '77)
- "Mijnheer Karel" naar Qualtinger en Merz (Malpertuis - De Kelk '78)
- "Twee Vrouwen" (De Kelk - De Waag '78)
- "Katanga Diane" (De Kelk '78)

NEEM "KATANGA DIANE" MEE NAAR HUIS

De integrale tekst van "Katanga Diane" wordt U voor de voorstellingen als programmaboekje te koop aangeboden. Prijs : 40 fr.

PROGRAMMATIE TEATER DE KELK 1978-79

- "KANTAGA DIANE" van 1 oktober tot 5 november.

- "ANGST EN ELLENDE VAN HET DERDE RIJK" (B. BRECHT)

Regie : Jacky Tummers

Met : Klaar Leyre, Katrien Devos, Jules Van Houtte en Paul Codde.

Brechts bijna journalistieke beschrijving van de opkomst van het fascisme in het Duitsland van de jaren 30.

Van half november tot eind december.

- "NEPAL" (URS WIDMER)

Met Werther Vander Sarren en Raymond Willems. Het gefantaseer en de spelletjes van twee mannen die de (morele) vervuiling ontvluchten. Een bijtende satire vol humor die net niet verglijdt naar absurdistische toonaarden door de grote realiteitsverbondenheid.

Van half januari tot eind februari

- "HITTING TOWN" (Poliakoff)

Driepersonenstuk met o.a. Bob De Moor.

Regie : Jacky Tummers.

De avonturen van een broer en zuster die op elkaar terugvallen door de onleefbaarheid van de buitenwereld . . . Een onmacht om zich sociaal aan te passen die ze o.a. uiten door op een wanhopig-agressieve manier hun incestueuze relatie te etaleren.

Van half maart tot eind april.

- "MIJNHEER KAREL" (QUALTINGER EN MERZ)

Bewerking : Rudy Geldhof

Regie : Jacky Tummers.

Gespeeld door Werther Vander Sarren.

In co-productie met Malpertuis.

Het verhaal van een kleine collaborateur, die op politiek en emotioneel vlak een terzelfdertijd meedogenloos en meelijwekkend figuur blijkt te zijn.

In mei.

DE KELK GAAT OP REIS

Naast de opvoeringen in Teater De Kelk zullen de stukken "Angst en Ellende van het Derde Rijk", "Katanga Diane" en "Mijnheer Karel" ook op reisvoorstellingen kunnen gesavouereerd worden. Geïntereseerde inrichters kunnen wij melden dat "Katanga Diane" en "Mijnheer Karel" tegen een uiterst lage uitkoopsom te verkrijgen zijn.

Inlichtingen : De Kelk, tel. (050)33.28.77

Rudy Geldhof, Jacky Tummers, Suzanne Saerens en Leo Hubrecht

Katanga Diane is een monoloog. ■
Op seine zie je dus Katanga Diane.
En dat is de bijnaam van een at-
mostroic die in haar glorie tijd
als cabaretière oud. Koloniaal en
meest verstooren met seksuum-
meritjes. Ze vertelt over haar
kinderjaren, over haar eerste
contact met seks in het wusthuis,
haar brede contact ermee in het
borduur en het derde in een
misbruik huwelijk, over haar
misbruikte relatie met haar ge-
adopteerde dochter, een mislukt
En vastotte over haar opname
in een psychiatrische inrichting.
Zo gezien lijkt het wel een station-
romantiekje, maar de vorm is
wel vageblyk die theater is.
Diane vertelt immers haar kale-
venisten vanop een podium in een
experimenteel psychiatrisch in-

stiktort, waarvan patiënten zich
bij hun aanbesteding met hun voor-
stellen aan het medisch corps
en de medepatiënten. Zo
voelt de toeschouwer zich
voortdurend direct aangesproken
door de heftig veranderende en
in haar eigen gevoelsleer ver-
strikte motor.

Daarnaast heb ik de gemeen-
plaats v.d. gevoel aan de
haak willen stellen, en niet
op een abstracte manier: zo
laagst de toeschouwer een
broek van de jaren 50-60, een
staal welvaartstaal, Belgisch
Gongo en Brussels bij Night en
alle verbergen complexen van
schreef aard, klein- en groot-
burgerlijke moral, massenhorde,
mz.

„Katanga Diane”: Vlaamse creatie met diepgang in Theater De Kelk ^{HET VOLK} 3/10/78

BRUGGE. — Zondagavond werd in het Theater De Kelk in de Langestraat het laatste nieuwe toneelwerk van Rudi Geldhof gecreërd „Katanga Diane” een monodrama geregisseerd door Jacky Tummers en vertolkt door Suzanne Saerens. Het stuk, dat de „openbare biecht”, of juister de verdedigingsrede schetst van een prostituee die in een psychiatrische

inrichting is opgenomen, demonstreert een voor een nog relatief jong auteur als Geldhof verrassende psychologische diepgang. Regie en vertolking brengen het geheel geloofwaardig over, zij het dat mits enkele nuancewijzigingen de figuur van „Katanga Diane” nog duidelijker zou kunnen getekend en nog heel wat meer uit het werk zou kunnen gehaald worden.

In „Katanga Diane” plaatst Geldhof zijn personage op een geïmproviseerd podium in een zaaltje van een experimentele psychiatrische inrichting, waar het de gewoonte is dat de nieuw aangekomenen voor dokters en medepatiënten over zichzelf vertellen. Door het verslag van haar leven heen dat de auteur Diane in verschillende stemmingen, emoties en houdingen laat brengen, slaagt hij er wonderwel in de schizofrene geestestoestand, de alternerende gevoelens van superioriteit en van jaloezie tegenover de „normale” wereld, de agressie, de teleurstelling en de bizarre criteria, die het leven van de prostituee beheersen, te veruiterlijken.

Al deze onderhuidse en uitbarstende emoties, met zo goed als geen theatrale hulpmiddelen (een kaal, effen wit decor en slechts enkele rekvisieten)

naar de zaal overbrengen is een heel zwaar karwei, waarvoor Suzanne Saerens — met succes — al haar acteervermogen aanboort. Haar vertolking, en dus de voorstelling zou nog aan impact winnen, indien de figuur van Katanga Diane iets minder intellectualistisch werd gespeeld. Nu lijkt het vaak of Diane, wanneer zij aan het peroreren gaat over „serieuze” of „geleerde” zaken, die materie inderdaad ook meester is, uit hoofde van een opleiding die zij niet gehad heeft terwijl het eigenlijk duidelijk zou moeten zijn, dat zij in feite niets anders doet dan losweg, en zonder dat zij het eigenlijk begrijpt, haar vroegere „klanten uit de betere kringen” napraat. Overigens zagen wij Diane zowel door grime als door kledij graag iets ouder, meer vermoeid of meer verlept uitgetekend.

Niettemin blijft „Katanga Diane” een in de gunstige zin verrassende produktie die van aard is om de vaakgehoorde stelling, dat er geen goede toneelstukken van eigen bodem meer gemaakt worden tegen te spreken. Het stuk loopt nog in De Kelk, Langestraat 69 te Brugge tot en met 3 november, op donderdag, vrijdag en zondag. Het is ook voor reisvoorstellingen beschikbaar.

G. Meuleman

Lijdenskelk van „Katanga-Diane”

De Standaard

BRUGGE — In Teater De Kelk bracht de nog zeer jonge auteur Rudy Geldhof de première van zijn jongste werk «Katanga Diane» dat hijzelf als een bitter-komisch verhaal betitelde. In amper vier jaar nam Geldhof een half dozijn werken op zijn naam en na de creatie van «Katanga Diane» kunnen we het gerust zo stellen dat we aan hem, als toneelschrijver, een zeer rijke belofte hebben.

«Katanga Diane» kunnen we zien als het gesproken dagboek van een prostituee, het dagboek van een krankzinnige die het niet is, een dagboek dat we best kunnen vergelijken met het leven dat Jeanne Cordelier zo priemend uitstalde in «La Dérobade». In dat boek legde de auteur de dieptste diepten bloot van het leven dat een jonge prostituee kende.

Die diepten heeft ook Katanga Diane, alias Diane Van Daele, gekend. Ze was veertien toen ze, naast de soepketel, door de kok werd op de schoot genomen. Via een pooierige oom kwam ze in een sjiek rendez-vous-huis terecht waar vooral oud-kolonialen over de vloer en te bed kwamen. Ze heeft het allemaal mee- en doorgemaakt maar tenslotte is ze eruit getrokken omdat ze vooral de eerbaar-

heid betrachte, het huwelijk, het moederschap en enkele andere vreugden die ermee samengaan.

In die opgang naar de eerbaarheid is het echter mis gegaan, Diane Van Daele is eraan ten onder gegaan, ze trok weer naar het trottoir, was bij een moordzaak betrokken en als we haar onder oog krijgen zit ze in een psychiatrische instelling. Hoewel ze daar helemaal niet thuishoort, zegt ze. Wat ze allemaal plegen te zeggen.

Op scène zien we Diane in een hagelwitte hemicyclus met nauwe uitgang. Door dat sober, wit decor wordt elke aandacht gericht op de figuur van Diane, dat stuk gebroken en gespleten leven. Dat leven zal ze ons vertellen en «wij», dat zijn de dokters van de instelling en de patiënten. Het is immers de ge-

woonte van het huis dat de nieuwe patiënten los hun leven vertellen, op hun manier dan, en dat is een truuk van de dokters om de back-ground van het nieuw geval te achterhalen.

Aanvankelijk komt Diane (vertolkt door Suzanne Saerens) moeilijk op haar verhaal, ze mummelt, vreesst haar auditorium, springt van de hak op de tak. Maar eens los, begint het dagboek, met veel scheuten whisky, met bizarre nummers uit haar kabaret-tijd, met vlaggen van weemoed, illusie, schamperheid en revolte. Het proces van de mannen in feite, allemaal viezerikken, de kok, nonkel Charles, de koloniale cliënten, haar man en zelfs die fameuze dokter Lelbeck die haar hier psychologisch (en anders wellicht) wil aftasten.

De fragmenten komen niet kronologisch zoals de dokters het hadden gewild, maar volgens de vele haakjes in Dianes geschokte brein. Hard en cynisch soms en plots teder en lief, kaleidoskoop van een ontredderd leven. (Gn)

Nieuw werk van Rudy Geldhof boven de doopvont gehouden

Suzanne Saerens als Katanga Diane.

Zondag jl. in zijn eigen teater "De Kelk" heeft Rudy Geldhof zijn (hoeveelste?) stuk laten opvoeren voor een volle zaal. Men mag dit een wereldkreatie noemen, iedere geboorte is het, ook al zal de wereld daar nooit veel van merken... Maar een hoopvolle en heuglijke gebeurtenis is het toch. Hoeveel oorspronkelijk toneel wordt in ons lande opgevoerd? Op dit punt is "De Kelk" waarschijnlijk een van de meest produktieve zalen in Vlaanderen! En Rudy zal wel een van onze meest produktieve auteurs zijn...

Men begint hem stilaan te kennen. Hij houdt van realisme, van marginalen, hij houdt niet van gevestigde waarden, van fatsoen, van burgerlijke nette manieren, van huichelarij. Hij spuwt die wereld echter niet uit, haat hem niet. Hij toont liever hoe die wereld zichzelf vernietigt als je maar aan het laagje vernis raakt dat de zaken zo deftig doet schijnen. En dat is precies wat hij met "Katanga Diane" heeft willen doen. Hij is er trouwens ook in gelukt.

Na de vertoning heeft hij Suzanne Saerens een bloemtuil en een dikke kus gegeven. Zij had ze dubbel en dik verdiend. Je moet het inderdaad kunnen: bijna twee uren lang staat zij alleen op scène, als een gewezen prostituee, thans in een psychiatrisch instituut geïnterneerd, die, op verzoek van de dokter, voor haar medepatiënten en het medisch team, haar verleden moet opbiechten.

Neen, een biecht is het niet. Integendeel. Diane Van Daele voelt geen schuld en heeft geen berouw. Zij is, zegt zij, niet ziek — ook niet in het hoofd — maar daar twijfelen wij vrij spoedig aan. Zij wil het spel spelen om de dokters plezier te doen en ook om een en ander bij de medepatiënten recht te zetten. Zij had een ongelukkige jeugd, kwam zeer jong in een weeshuis terecht, kende rond haar vijftiende reeds — dank zij de kok — de geneugten des vleeses, werd door een oom verder misbruikt en weldra in een luxe(?) bordeel opgenomen waar zij de klanten ter wille stond. Zij trad er ook op in kabaretnummers onder de naam Katanga Diane.

Om de toeschouwer een idee te geven van haar talent voert zij dan een nummertje op uit die show. Een grof vertoon. Zij werd daar ook zwanger, pleegde abortus; leerde er Jan Vanneman kennen, een

veel oudere man, advocaat, die haar uit het bordeel haalde en zelfs met haar trouwde eens weduwnaar geworden. Zij adopteerde een zwart meisje, was — zo blijft zij altijd beweren — een voorbeeldige echtgenote en moeder. Maar haar man stierf, het meisje volgde de sporen van haar moeder op, geraakte in een gesticht... en nu zit Diane bij de krankzinnigen, verbitterd, opstandig, maar in de vaste hoop dat meester Six, een vriend van haar man, haar weldra vrij krijgt.

In heel dit schrijnend verhaal zijn er enkele feiten die stilaan duidelijk worden. Die vrouw is schizofreen. Zij verkleurt haar verleden volgens één dwangidee die zij steeds heeft willen nastreven: haar eerbaarheid. Zij was — in haar ogen — nooit een vulgaire hoer in een vulgair bordeel. Om een eerbaarheid te veroveren huwt zij, adopteert zij een meisje enz. zonder te beseffen dat daár haar werkelijke eer niet lag en nooit kon liggen.

In onze ogen (ons, dat betekent dan de toeschouwers van "De Kelk") is Diane Van Daele een gekwetste vrouw. Haar eerbaarheid is voor ons dat zij een van de velen is die vertrappt en vernederd werden. Haar tragedie is dat zij juist dat wil negeren en vergeten. Zij is aldus niemand meer. Wat zij dan ook uitgespookt heeft om in dit instituut te geraken heeft niet veel belang meer. Zij is haar identiteit kwijt. Zij is een psychiatrisch geval.

Dat Rudy Geldhof dit personage heeft weten gestalte te geven, bewijst eens te meer dat hij méér kan dan zo maar toneelstukken uit zijn mouw te schudden!

Wellswaar kunnen we niet van een meesterstuk gewagen. De monoloog is daarvoor een beetje te langdradig en geraakt moeilijk op dreef; zelfs in de bravourestukjes blijft deze gewild, soms artificieel. Met Suzanne Saerens heeft regisseur Jacky Tummers echter 'n troef in handen die hij weet te gebruiken en die hij dikwijls (zo menen we) de vrije teugels mag geven. Zij is bewonderenswaardig. Misschien niet helemaal het gedroomde fysiek, maar toch weet zij haar zo moeilijke personage waar te maken, en reliëf te geven, de raadselachtigheid ook van het leven.

Werkelijk een spektakel dat men te Brugge niet mag missen, en dat, hopen wij ook buiten Brugge een verdiend sukses moet kennen.

J.V.D.

Rudy Geldhofs biecht van Katanga Diane

*Het laatste Nieuws
10/10/78*

Titel: Katanga Diane
Auteur: Rudy Geldhof
Produktie: Theater De Kelk, Brugge
Regie: Jacky Tummers
Vertolkster: Suzanne Saerens

Na «Het Souper» van Rudy Geldhof, dat volgens ons een van de beste hedendaagse Vlaamse stukken is (er zijn er weinig, maar deze tekst is dan toch meteen een Fassbinder, Kroetz, Handke waard), konden we niet weerstaan aan de aankondiging van «Katanga Diane» tot 5 november in het fraaie theatertje De Kelk aan de Langestraat te Brugge. Eenmanstoneel gespeeld door een vrouw, die een prostituee was en nu in een psychiatrische instelling haar levensverhaal doet als therapie... was nochtans niet bepaald om ons aan te lokken. We deden er goed aan te vertrouwen op de volstrekte originaliteit van de auteur, die een gevoelige waarnemer is van psychische toestanden in ons eigen

milieu, en van onze eigen werkelijkheid. Een tweede kenmerk was in «Het Souper» de volgehouden dramatiek van het verloop van de handeling. In een zeer eenvoudige handeling (toen een souper met twee geremde mensen die proberen naar elkaar toe te praten, hier nu een soort biecht waarin de ware herinnering vecht met de leugens die de mens overeind houden) ontstaat inderdaad de bewogen dramatiek uit de afzonderlijke momenten van «zijn», die van extreem geremd naar extreem intuïtief het volledige, schamele palet van menselijke tegenstrijdigheden behelst.

Maar er is een tweede positief aspect aan de inhoud van dit eenmanstoneel. Wie denkt dat aan de hand van het leven van een gewezen prostituee die alles heeft gedaan om eerbaar te worden en het ook een tijdlang is geweest, niets kan gezegd worden dat iedereen aangaat, heeft het hier volledig mis. Rudy Geldhof stelt de gemeenplaats van het gevoel aan de

kaak, de beweegredenen die tot handelingen leiden. Niets abstracts daarover: de levensloop tekent zich af in de jaren '50, we krijgen een staal welvaartstaat, met Belgisch Congo en Brussel by night en alle verborgen complexen van seksuele aard, klein- en grootburgerlijke moraal, rassenhaat, enz. Nooit ligt bij Geldhof ergens een tendens vingerdik op een dialoog of een uiting. De finesse van deze nieuwe Vlaamse analyticus verdient aller aandacht.

Onder de regie van Jacky Tummers bereikt de actrice S. Saerens een hoogtepunt van vertolking.

N. VERSCHOORE

Katanga Diane: zothed der eerbaarheid

H. A. Vlaams
Weekblad

Veel woorden hoeven er voor ons part niet bij; Rudy Geldhof verdient voor zijn eigen stuk «Katanga Diana» dat heden in zijn eigen Teater De Kelk speelt, een grote onderscheiding. We trekken hem alleen een punt af omdat de eerste tiental minuten nogal wat vierkant overkomen, maar na een boeiende monoloog van bijna twee uren kan zoiets in no time door de vingers gezien worden. Een bank vooruit ook voor aktrice Suzanne Saerens, alias Diane Van Daele, alias Katanga Diane; zij brengt als vanzelf diepte in haar moeilijke rol, al komt het ons voor dat zij zich her en der aan, overigens niet totaal te vermijden, stereo-

tiepe gebaren bezondigt. Maar we twifelen er niet aan dat regisseur Jacky Tummers daar intussen zal aan gesleuteld hebben.

Het bitter-komische verhaal moet Geldhof ergens buitengewoon goed liggen. «Katanga Diane» is nl. een gewezen prostituee die op een podium in een experimentele psychiatrische inrichting haar levensstory moet komen uit de doeken doen tegen medepatiënten en dokters. Iets wat ze in feite beneden haar waardigheid acht, omdat zij zich alles behalve ziek voelt. Eerst bij flardjes, later meer nadrukkelijk wordt haar verhaal duidelijker. Het begint in het weeshuis, waar zij al op haar vijftiende met de kok «te doen» heeft, naar het zogenaamde luxe-bordeel, waar Diane door een oom geplaatst wordt: «La richesse du Congo». Dat is dan haar kabaret-periode: daar wordt Diane Van Daele de roemruchte artieste Katanga Diane, althans in haar ogen. Zij

is ervan overtuigd dat deze instelling een eerbare was waar slechts deftige mannen kwamen en zij een begrijpende gastvrouw. Om haar artistieke capaciteiten te illustreren, brengt zij zelfs een nummertje van toen (kostelijk!). Een oudere man, een advocaat, haalt haar uit dat Brussels bordeel voor kolonialen om haar zelfs te huwen. Trapsgewijs bereikt zij aldus hogere vormen van eerbaarheid, haar idee fixe dat heel haar natuur lijkt te overheersen. Het summum hiervan blijkt het moederschap te zijn, wat gebeurt door de adoptie van een zwart meisje. Van dan af gaat het de berg af met Katanga Diane: haar man sterft, haar dochter geraakt in moeders vaarwater, zij komt op straat te staan, zij wordt geïnterneerd.

De grote kracht van Geldhof hier is dat hij elke toeschouwer weet te engageren bij een verhaal van de hoer die maatschappelijk eigenlijk nooit een andere

keuze had dan die job. Haar levensloop speelt zich af in de broeierige tijden voor en na de onafhankelijkheid van onze gewezen kolonie Kongo. Diverse opvattingen over moraal worden met elkaar gekonfronteerd, het racisme, de verdoken seksuele aspiraties, de uiterlijke en innerlijke vormen van waardigheid. Rudy Geldhof weet er echter heel subtiel de toeschouwers mee om de oren te slaan, om dan weer direkt met een genezende gag uit te pakken. Katanga Diane is een lesje in bescheidenheid en breeddenkendheid: wie zich op een pied-de-stal zet tegenover wat de laagste ladder van de menselijke maatschappij zou zijn, moet maar eens meegaan of meegevraagd worden naar de belijdenis van Katanga Diane. Haar story personifieert misschien wel de story van zovelen die zich eerbaar noemen.

Het stuk loopt nog tot 5 november: elke donderdag, vrijdag en zondag vanaf 20.30 uur. (D.S.)

TONEEL *Spectator*
14/10/78

GELDHOF GRIJPT NOGMAALS UIT HET LEVEN

Met de regelmaat van een klok verrijkt toneelauteur Rudy Geldhof de Vlaamse dramaturgie met oorspronkelijk werk, dat hij meestal laat opvoeren in zijn eigen café-theater De Kelk te Brugge. Voordeel van die manier van werken is dat zijn stukken op het lijf geschreven zijn van de acteurs en dat ze door hun kleine bezetting aangepast zijn aan de financiële en ruimtelijke mogelijkheden van dit om erkenning hard wroetend theatertje.

Met zijn nieuwste stuk „Katanga Diane” betokkelt Geldhof één van de moeilijkste genres, het solotoneel, een uitdaging niet alleen voor de auteur, maar evenzeer voor regisseur Jacky Tummers en actrice Suzanne Saerens.

Ook dit stuk verschilt wat stofkeuze betreft niet grondig van de vorige, t.w. uit het leven gegrepen belevenissen van mensen veelal uit lagere sociale klassen, met een neiging om soms te veel te verwijlen bij la petite histoire. Het zijn net krantenberichten over moorden en ongevallen, waarvan Geldhof de wordingsgeschiedenis uitpluist.

Katanga Diane is de bijnaam van een ex-prostituée die in haar glorie-tijd als cabaretière oud-Kolonialen moest verstrooien met seksnummertjes. Ze vertelt over haar kinderjaren; over haar eerste contact met seks in het weeshuis, haar tweede contact ermee in het

bordeel en het derde in een mislukt huwelijk; over haar (mislukte) relatie met haar geadopteerde dochter en tenslotte over haar opname in een psychiatrische inrichting. ↓

Ongemeen knap is de vorm van het stuk. Diane vertelt immers haar belevenissen vanop het podium in een experimenteel psychiatrisch instituut, waar patiënten zich bij hun aankomst moeten voorstellen aan het medisch korps en de medepatiënten. Zo voelt men zich als toeschouwer voortdurend direct aangesproken of uitgescholden door die heftig reagerende en in haar eigen gevoelsleven verstrikte vrouw. Op die manier is de toeschouwer ook directer betrokken bij deze ca. 2 uur durende monoloog, die geen ogenblik verveelt doordat men meegesleept wordt in de legpuzzel van haar leven, die broksgewijs in elkaar wordt gestoken. Bovendien weet Geldhof ook actie te stoppen in deze eenmanszaak, als hij Diane een dolkomisch nummer laat opvoeren uit haar vroeger goedkoop artiestenbestaan, zonder dat dit nummer eigenlijk een echt intermezzo vormt. Het maakt evenzeer deel uit van het bittere levensverhaal van deze machteloze vrouw,

die — naar ze zelf beweert — steeds getracht heeft de hogere vormen van eerbaarheid te bereiken in huwelijk en moederschap.

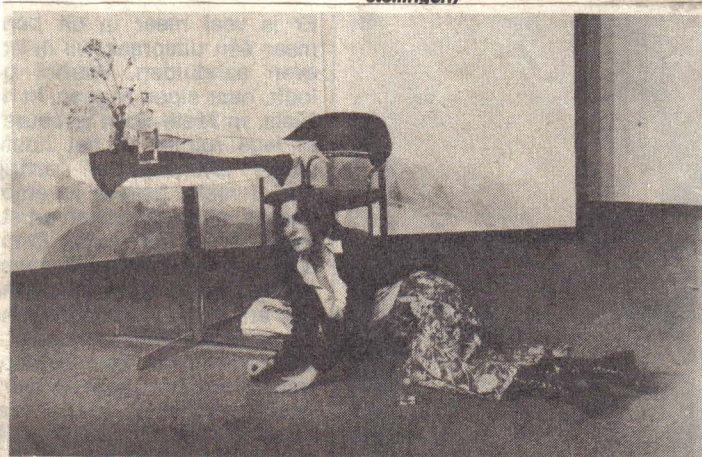
Maar het hele verhaal komt uit de mond van een psychiatrische patiënte, die haar eigen leven niet doorziet. De interpretatie van de oorzaken van haar mislukt leven wordt overgelaten aan de dokters, d.w.z. de toeschouwers. Zij moeten achter haar bitter-komisch verhaal de onderstroom trachten aan te voelen van haar valse jacht op eerbaarheid. En dit maakt het stuk eigenlijk niet zo gemakkelijk en dus ook tot een uitdaging voor de toeschouwer.

Suzanne Saerens als Diane bewijst eens te meer een actrice te zijn van formaat, die zich perfect inleeft in deze moeilijke rol en de voortdurende stemmingswisselingen als een klavier bespeelt.

Het witte decor van Leo Hubrechts roept iets op van de koele en observerende sfeer van het ziekenhuis en dwingt de toeschouwer in het vel te kruipen van een arts.

F.V.

(Katanga Diane speelt nog tot 5 november en is ook vrij voor reisolvoorstellingen)

Suzanne Saerens in „Katanga Diane”.

Katanga Diane

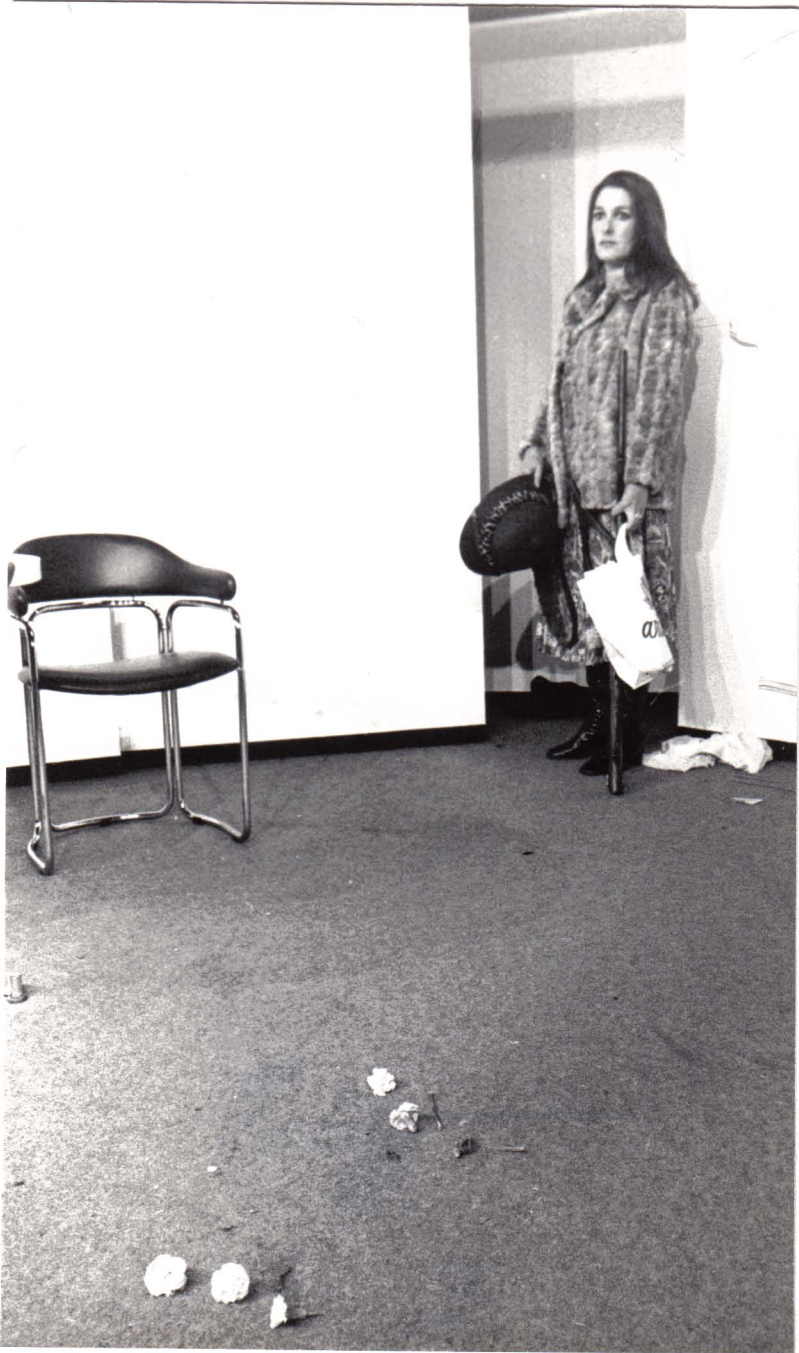

Katanga Diane is terug

BRUGGE — Het nieuwe toneelseizoen in Teater De Kelk gaat van start met het stuk „Katanga Diane” van de Brugse auteur Rudy Geldhof. Deze produktie is eigenlijk een herneming maar wel in dezelfde bezetting als destijds met Suzanne Saerens in de rol van Katanga Diane. Jacky Tummers staat opnieuw in voor de regie.

Het stuk situeert zich in een experimentele psychiatrische inrichting. Het is de gewoonte dat de nieuwe patiënten zich op een avond voorstellen aan het medisch korps en aan de medepatiënten. Vandaag is het de beurt aan Diane Van Daele, een ex-prostituée. Volgens haar is dit optreden een truukje van de artsen om zoveel mogelijk over hun patiënten te weten te komen. Haar enige bedoeling is hier zo vlug mogelijk weg te komen want ziek is zij helemaal niet. Zij vertelt haar levensverhaal: haar kinderjaren in het weeshuis, haar leven in het luxebordeel „Au Richesse du Congo”, haar streven naar deftigheid door huwelijk en moederschap. Zij wil bewijzen dat ze tot meer in staat is dan bordeelwerk en daarom zal zij een nummer uit haar kabaretperiode opvoeren, toen zij furore maakte als Ka-

tanga Diane, want zij beschouwt zichzelf als artieste.

Dit alles wordt in de sfeer van de jaren vijftig geplaatst met Belgisch Congo, de welvaartstaat, seksuele complexen, ras-senhaat, Brussels by night. Het stuk blijft echter zeer realistisch met aangrijpende anekdoten en diepmenselijke waarheden.

„Katanga Diane” wordt ge-

speeld op 9, 16, 17, 19, 23, 24, 26, 30, 31 oktober en 2, 6, 7 en 9 november, telkens om 20 u. 30 stipt.

Tevens worden in De Kelk op zaterdagavond enkele themahappenings georganiseerd, met een film waarin een bepaald muziekgenre of een bepaald recent verleden wordt belicht, gevolgd door een fuif waarin de muziek vanuit die periode wordt gedraaid.

Voor verdere inlichtingen omtrent de programmatie van Kulturcentrum De Kelk kan men terecht op het sekretariaat, Langestraat 69 te Brugge (tel. 050-33.28.77). (pro)

■ „Katanga Diane”: een sterke vertolking van Suzanne Saerens roept de sfeer van vroeger op. (pro)

Briljante Suzanne Saerens

De wereld van Katanga Diane

BRUGGE — In Teater De Kelk, Langestraat 69 te Brugge, kan men nog tot begin november de produktie „Katanga Diane” beleven. Het stuk voor een solo-aktrice werd geschreven door de Brugse auteur Rudy Geldhof en de rol wordt aangrijpend vertolkt door Suzanne Saerens. De atmosfeer waarin het stuk is gesitueerd lijkt misschien wat achterhaald maar de thematiek wordt zeer levensecht aangeboden.

Het stuk is een herneming van de eerste voorstelling van dit stuk van Geldhof (1978) in dezelfde regie en bezetting als tijdens de algemene première. De gewezen prostitué, Diane Van Daele, werd ondergebracht in een experimentele psychiatrische kliniek. Het behoort tot de vaste geplogendheden dat de nieuwe patiënten op een avond het podium betreden om zichzelf en hun verleden voor te stellen aan het medische korps en de medepatiënten.

Vanavond is het dan de beurt aan Diane die na enige overredingskracht van dr. Delbecqve toch overtuigd werd om het podium te betreden. Zij verschijnt met tropenhelm en jachtgeweer en belooft het publiek een ver-

makelijke avond te bezorgen, en die belofte komt ze nauwgezet na. Ze heeft immers enkele stuntelige „gags” ingestudeerd om haar levensverhaal te stofferen.

Diane werd wees op haar zesde jaar, had haar eerste seksueel contact met de kok van het weeshuis, wordt door haar oom in het bordeel „Les richesses du Congo” geplaatst, daar ontmoet zij de man waarmee zij later huwt en zij adopteert een dochter waarmee zij een weinig vruchtbare relatie heeft.

In haar getuigenis vecht Diane voor haar eerbaarheid en geestelijk evenwicht. In het instituut wordt zij immers beschouwd als een goedkope hoer en een gewetenloze moordenaar. Zij redeneert volgens een zeer eigenzinnige logica waarin zij bewijst moeilijkheden te ver-tonen met de ware aard van de menselijke natuur. Zij acht zich kerngezond maar beseft niet dat haar leugenachtig verleden haar onmiskenbaar getekend heeft. In haar waanwereld evolueren haar emoties van vertederende verrukking naar ingehouden depressie en uitgesproken woede in een oogwenk. Zij gebruikt haar lichaam uitdagend maar is zeer beschermend in haar emotionele wereld. Haar mild racisme, haar vage verwijzingen naar Belgisch Congo en haar naïeve vertrouwen in de eerbare burger bezorgen haar een vaak pikante, soms vulgaire maar meestal ontroerende geloofwaardigheid.

Suzanne Saerens speelt deze solo-produktie met een zeer sterke overgave, haar nerveuse stuntelgheid in het begin evolueert samen met de hoeveelheid ingenomen whisky naar sterke teneergeslagen en woedende overtuigingskracht. Suzanne Saerens beheerst een perfecte emotionele timing, elke verspreking, elke beweging, elke gelaatsuitdrukking bewijst de echtheid van haar personage. Haar interpretatie van Katanga Diane uit haar kabaretperiode en de slotscène waarin het publiek in doktersjas wordt geplaatst vormen ontegensprekelijke hoogtepunten in haar vertolking.

Het stuk wordt gespeeld in een voorspelbaar kaal psychiatrisch decor: een witte muur, een kapstok, een stoel en een tafel, maar dit interieur wordt een

levendig toneel door de kleurrijke aktrice en de suggestieve rekwisieten (zo roept het kongolese masker wel enkele bekendere gezichten op).

Als Jacky Tummers strikte acteursaanwijzingen heeft gegeven, dan getuigt de produktie van een uitstekende regie. Maar de prestatie van de aktrice laat vermoeden dat de regisseur zich enkel kon laten leiden door het talent van de hoofdrolspeelster.

Peter Roose

„Katanga Diane” is een absolute aanrader voor wie de kans nog niet heeft genomen om de produktie te gaan zien. Er worden nog voorstellingen gepland op donderdag 16, 23, 30 oktober en 6 november, op vrijdag 17, 24, 31 oktober en 7 november en op zondag 19, 26 oktober en 2 november, telkens om 20 u. 30 in Teater De Kelk, Langestraat 69 te Brugge. De toegangsprijs bedraagt 220 fr., 180 fr. voor bezitters van een TTT, CJP, +3-pas, studentenkaart en werklozen. Voor reservaties kan men terecht op tel. 050-33.28.77.

Herboren „Katanga Diane”

Brugsch Handelsblad
17/10/86

Een toneelstuk hernemen na zeven jaar met dezelfde aktrice, dezelfde regisseur in dezelfde zaal en bijna voor hetzelfde publiek lijkt op het eerste gezicht een hachelijke onderneming. Toneel is niet zoals film, ingeblikt en diepgevroren. Toneel is iets wat leeft; herneemt men een stuk, dan moet het hergeboren worden. Duplikaten of afdrukken zijn niet mogelijk.

En nochtans heeft Teater De Kelk ons niet ontgoocheld. De tekst van Rudy Geldhof, het spel van Suzanne Saerens, geen stof, geen slijtage. Het was alles nieuw, niet opgepoetst. En de herinnering aan de werkelijke première hinderde in geen geval.

De belangstelling was trouwens groter dan verwacht. Katanga Diane is de kabaretnaam van Diane Van Daele, ex-prostituée, ex-deftige echtgenote, moeder, en nu geïnterneerd in een psychiatrische kliniek, waar zij zich bij wijze van therapie aan het medisch corps en de medepatiënten moet voorstellen. En dat doet ze, in 't lang en in 't breed. Al haar miseries, haar vernederingen en kleine triomfen (als

Katanga Diane, maar vooral als Mevrouw Vervenne-Van Daele) haar uiteindelijke teleurgang, de drank, en die onverwoestbare drang om zich kost wat kost een eerbaarheid, een identiteit te verschaffen.

Dat heeft Rudy Geldhof in zijn stuk schitterend gedaan: een vrouw getypeerd zoals er velen rondlopen die zich met waanbeelden, illusies of zelfs leugens rechthouden. Het is schrijnend, het wekt hilariteit, het is echter vooral héél waar. En Suzanne Saerens maakt er een imponerende creatie van. Zij speelt met haar publiek, daagt het uit, laat het geen ogenblik los. Anderhalf uur lang. Een grote aktrice die Rudy Geldhof kent en waarmee Jacky Tummers als regisseur eveneens geen vreemde is.

Wellicht omdat dit trio zo goed overweg kan, is „Katanga Diane” zo probleemloos opnieuw uitgegroeid tot een verrassend goed stuk dat de Kelk een hele reeks boeiende toneelavonden moet bezorgen.

J.V.D.

TEATER

Een afrekening

Van *Rudy Geldhof* wordt momenteel in *De Kelk* in Brugge „Katanga Diane” gespeeld, een monoloog die van 1978 dateert en ook toen door *Suzanne Saerens* in de regie van *Jacky Tummers* werd opgevoerd. Typisch „krisis-teater”: de Kelk noch *Teater Poëzien* (Gent), dat nu De Kelk beheert, worden gesubsidieerd door het Rijk. Vandaar: soloteater met zo weinig mogelijk onkosten.

Een ander stuk van Geldhof, „De vrije madam” was onlangs op de televisie en men zou geneigd zijn de twee produkties, waarin telkens een vrouw de enige rol speelt (in „De vrije madam” speelde *Jaak Vissenaken* voor de gelegenheid vrouw) met elkaar te vergelijken. Waar in „De vrije madam” een

zeer konservatieve dame zich truttig opstelt, is in „Katanga Diane” eerder een gekwetste en agressieve vrouw aan het woord. Diane Van Daele vertelt haar belevenissen als weeskind, als prostituée, als gehuwde vrouw, als „moeder” van een geadopteerde dochter. Ze vertelt over het gebruik en misbruik dat men steeds van haar heeft gemaakt. Ze had geen middelen van bestaan en was dus een gewillige en gemakkelijke proci, voor wie een zogezegd deftig huwelijk eveneens weinig toekomst bood. De auteur laat via het verhaal van Diane de jaren vijftig-zestig de revue passeren en het is duidelijk dat voor sommigen het koloniaal tijdperk nooit eindigt. En „koloniaal” slaat niet alleen op de toenmalige Belgische Kongo.

In „Katanga Diane” rekt de auteur af met heel wat vooroordelen, huichelarij en leugen. Diane Van Daele heeft leren leven met leugens en haar betoog, zogezegd tegenover de dokters en de patiënten van de psychiatrische inrichting waarin ze uiteindelijk terecht is gekomen, is een bittere biecht en bekentenis.

De tekst is niet altijd scherp en de rechtlijnigheid ervan heeft ook een voorstelling zonder verrassende wendingen tot gevolg. De vertolking van Suzanne Saerens is overtuigend door de gebetenheid waarmee deze aktrice nu de rol van Diane vertolkt. In 1978 deed ze het met meer uiterlijk vertoon. Nu is de vertolking intenser geworden, rijper. Het is „intiem teater” waarin het verbale sterk overheerst, maar dat hoeft geen principieel bezwaar te zijn.

„Katanga Diane” van Rudy Geldhof, door Suzanne Saerens, in regie van Jacky Tummers, produktie van Teater Poëzien, in De Kelk, Langestraat 69, Brugge, elke donderdag, vrijdag en zondag (20 u.30). Ook reisvoorstellingen. Reservations en inlichtingen: (050) 33.28.77.

Een Kongohoer in de Brugse Kelk

Na acht jaar kruipt Suzanne Saerens opnieuw in de huid van Katanga Diane, de Kongohoer. Deze monoloog van Rudy Geldhof blijft erg sterk, maar het is een beetje pijnlijk te moeten vaststellen dat Suzanne Saerens er als actrice weinig op vooruit gegaan is. Het stuk wordt gespeeld in Teater De Kelk te Brugge.

MISSCHIEN had ik mijn verwachtingen te hoog gesteld. Ik had een glansrol verwacht, een superieure vertolking van een vrouw die het nu ook kwa leeftijd veel beter zou kunnen waarmaken dan acht jaar geleden. Maar haar vertolking van de ex-prostituée «Katanga Diane» is maar gewoontjes, met veel akteerclichés.

«Katanga Diane» is het levensverhaal van Diane Van Daele die in een psychiatrische instelling opgesloten zit. Het is er de gewoonte dat de nieuwe patiënten

zich op een podium voorstellen aan het medische korps en de medepatiënten, en er hun talenten demonstreren. Dát is het wat we te zien krijgen in De Kelk: het «optreden» van Diane van Daele. Ze vertelt over haar kinderjaren in het weeshuis, haar leven als prostituee, haar huwelijk end e adoptie van een mulatje. Het is een boeiend verhaal dat ze vertelt, een levensverhaal vol littekens. Ondertussen laat ze niet na haar medepatiënten te beschimpen, maar ook de artsen krijgen er van langs. Ze vertelt hoe ze evolueerde van een slet

naar een «eerbaar» persoon om tenslotte, aan de drank verslaafd, in een psychiatrische instelling terecht te komen. Helaas lijdt deze opvoering, in dezelfde regie van Jacky Tummers, aan hetzelfde euvel van acht jaar geleden: er klopt iets niet.

Het is namelijk hoogst onwaarschijnlijk dat de medepatiënten en de artsen de beledigingen aan hun adres zomaar zouden slikken. Maar... het blijft stil in de zaal. Muisstil. Want in de zaal zitten dus niet dié patiënten en dié artsen, maar het publiek dat

naar het toneelstuk «Katanga Diane» komt kijken. En dát schept problemen, want daarin is Suzanne Saerens niet consequent. Soms bespeelt ze dat publiek, soms niet. Daardoor gaat de essentie verloren.

Niet dat de toeschouwers zich daar zorgen over maken, maar het is a) een regiefout en b) het belemmert de actrice om een geloofwaardige rol uit te beelden. Zoals het er nu aan toe gaat, werkt de stilte in de zaal enorm storend. En daardoor valt het des te meer op dat dit «toneel» is. Te weinig realistisch. Vooral het eerste halfuur lijkt Saerens wel een beroep te doen op haar automatische piloot. Er is weinig dramatische afwisseling, behalve de enorm storende akteerclichés. Als het verhaal over het bordeel

«Les Richesses du Congo» begint, lijkt ze zich iets meer in haar rol in te kunnen leven, maar daarna wordt het weer taaie koek. Spijtig dat regisseur Tummers daar niet méér werk van gemaakt heeft, want Suzanne Saerens heeft meer talent dan we hier te zien krijgen. Spijtig vooral omdat dit een goeie monoloog is. Misschien niet zo diepgaand als Geldhofs «Vrije Madam» die vorige zondag nog op tv te zien was, maar zeker de moeite waard om gespeeld te worden.

Jon MISSELYN

Nog te zien in Teater De Kelk, Langestraat 69 te Brugge op do. 23, vr. 24, zo. 26, do. 30 en vr. 31 oktober, zo. 2, do. 6, vr. 7 en zo. 9 november. Reservatie: (050) 33 28 77 (na 19u.30).

De verloren eer van „Katanga Diane” *De Standaard* Monoloog als therapie 28-10-86

BRUGGE — In Teater de Kelk herneemt Suzanne Saerens met succes de toneelmonoloog van Rudy Geldhof „Katanga Diane”. Ze creëerde het stuk in 1978, eveneens in de regie van Jacky Tummers. Haar figuur is ondertussen rijper geworden om de „geforceerde, valse chic die vulgariteit verraadt” te dragen.

Katanga Diane, een ex-prostituée, verblijft in een psychiatrische inrichting. Daar is het de gewoonte dat elke geïnterneerde zich op een avond aan het medisch korps en aan de medepatiënten voorstelt. Het zal een informatieve en therapeutische functie hebben. Diane Vandaele doorziet het spelletje en verzet er zich tegen. In haar geval heeft het overigens helemaal geen zin, want „zij is niet ziek”.

Enkel omdat de dokter het haar zo lief gevraagd heeft, zal ze toch haar levensverhaal vertellen en gedeeltelijk ook uitbeelden. Zodoende komt ze echter willens nillens tot bekentnissen die haar persoonlijkheid grof ontmantelen. De dokters hebben in zekere zin het spel toch gewonnen. Alhoewel.

De ironie van dit raamgegeven illustreert de toestand van een weerloos schepsel dat verstrikt zit in zijn eigen tragische levensparadoks. Ze is nog maar vooraan in de veertig. Maar haar hele leven is eigenlijk niets anders geweest dan een vechten om vanuit de marginaliteit dat te bereiken, wat ze bij hen die het hebben, als valse schijn ontmaskert: nl. fatsoen en eerbaarheid. Het maakt haar ambitie kwetsbaar en leugenachtig.

Elk hoofdstuk uit haar verhaal stelt ze voor als een respectabele periode. Maar telkens verraadt ze dat ze haar illuzies voor werkelijkheid houdt. Want

TEATER

elke fase wordt door elke volgende gedevalueerd tot een hoopje verdriet.

Met trots vertelt ze dat ze tijdens de harde jaren in het weeshuis nooit haar levensvreugde verloren heeft. Toch blijkt uiteindelijk dat ze hier voor het eerst „vulgariteiten” heeft opgedaan. Haar oom verloor haar uit het weeshuis en maakte van haar een kabarethoer in zijn dure etablissement „Les Richesses du Congo”. Katanga Diane: geen ordinaire straathoer, maar een job met standing! En toch blijkt ook hier weer dat de deftige bordeelheren in feite niets anders waren dan geile ouwermannetjes.

Haar echtgenoot (zelf klant aan huis) zal haar op zijn beurt hieruit bevrijden. Maar ook het huwelijk eindigt op een desillusie. En de geschiedenis herhaalt zich in haar geadopteerde dochter, die in een verbeteringshuis terecht komt, er uitgehaald wordt door een vreemde man, om wellicht op haar beurt... En dit terwijl Diane in materiële en morele ellende wegzinkt.

Navrant

In haar voorstelling bereikt ze hier een breekpunt. Ze weet dat ze heel haar leven de „peelbal is geweest van toevallige omstan-

digheden. Elke stap naar de bevrijding is een misstap geweest. Pas nu ze met dit verhaal alles vrijgeeft, voelt ze zich definitief onteerd. En de opstandigheid, die de hele tijd al sluimert, breekt nu uit. Niet alleen de burgertruten, die eerder al hun sentimenteel-romantische nummers opvoerden, maar ook de dokters worden als vulgaire voyeurs ontmaskerd. En ze dreigt nu zelfs de voorstelling van haar kabaretnummer uitdagend écht te maken.

Toch eindigt ze even klein als ze begonnen is: een onmondige gevangene van het lot, die blijft volhouden dat ze gezond is (d.w.z. eerbaar!) en door de vriend van haar man ooit uit deze gevangenis zal gehaald worden.

In haar rol is Suzanne Saerens van bij het begin schuw en agressief tegelijk, uitbundig en gefrustreerd. Een stortvloed van woorden wisselt af met bijna psycho-motorische haperingen. En dat houdt ze goed aan tot het einde. In het kader van dit realistisch spel misschien wat té uitdrukkelijk zelfs, waardoor het navrante van dit geval minder „gevoeld” dan „gezien” wordt.

Ook de verhaalkompositie van Rudy Geldhof verloopt overigens nogal uitdrukkelijk, en hierdoor voorspelbaar. Er zitten weinig verrassingen in deze monoloog; hij slaat geen diepe bres, maar geeft niettemin een boeiend portret.

Fred SIX

In „De Kelk” tot 7 november, tel. 050-33.28.77. Beschikbaar als reisvoorstelling, informatie Teater Poëzien, tel. 091-25.28.08.

Opnieuw "Katanga Diane" in "De Kelk"

Op donderdag 6 en zondag 9 maart a.s., telkens te 20u30, hebben in « Teater De Kelk » twee extra-voorstellingen plaats van « Katanga Diane ». Dit stuk van Rudy Geldhof kende sinds de première in oktober '78 een buitengewoon succes, en werd sedertdien zowat overal in Vlaanderen gespeeld, zodat men nu aan de 50e voorstelling toe is.

Het decor stelt een geïmproviseerd podium in een ruimte in een experimentele psychiatrische inrichting voor. Het

is een gewoonte in deze instelling dat pas aangekomen patiënten op een avond het podium betreden met de bedoeling zichzelf voor te stellen aan het medisch korps en aan de medepatiënten.

Deze keer is Diane Van Daele aan de beurt. Zij is een gewezen prostituée en vindt dit maar een zinloos gedoe. Volgens haar is het niet meer dan een truukje van de dokters om meer over hun patiënten te weten te komen, een

soort therapie. Daar heeft zij geen nood aan, ze is immers niet ziek en komt hier rap uit.

Ze beweert dat ze over haar leven zal vertellen, zonder een blad voor de mond te nemen. Ze zal het hebben over haar kinderjaren in het weeshuis, haar leven in het bordeel en hoe ze getracht heeft om tragsgewijze steeds deftiger levensvormen te bereiken. Ook wil ze aantonen dat ze nog wat meer kan dan « bordeelwerk », zoals haar medepatiënten beweren. Zij zal bewijzen dat ze een artieste is. Daartoe zal ze een nummertje opvoeren uit haar « kabaretperiode », toen ze furore maakte als Katanga Diane...

« Katanga Diane », het bitter-komische verhaal van een prostituée die op een verbeterde wijze de uiterlijke vormen van menselijke waardigheid najaagt...

In een regie van Jacky Tummers bereikt Suzanne Saerens werkelijk een hoogtepunt van vertolking. Te noteren valt dat het stuk vooralsnog om allerlei redenen slechts tweemaal kan hernomen worden. Reservatie valt dan ook aan te bevelen, en wel in Teater De Kelk, Langestraat 69, Brugge, (tel. 33.28.77) van 13 tot 17 uur, en in Boekhandel De Nieuwe Raaklijn, Geldmuntstraat 3, Brugge (tel. 33.67.20).

„Katanga Diane” in Teater De Kelk te Brugge

Het teaterseizoen in Teater De Kelk, Langestraat 69 te Brugge, gaat van start met de opvoering van „Katanga Diane” van Rudy Geldhof, door Suzanne Saerens in een regie van Jacky Tummers.

In een bepaalde experimentele psychiatrische inrichting is het de gewoonte dat nieuwe patiënten zichzelf voorstellen aan het medisch korps en de medepatiënten. Vandaag is Diane Van Daele, een gewezen prostituée, aan de beurt. Volgens haar is dit optreden niet meer dan een truukje van de dokters om meer over hun patiënten te weten te komen. Zij echter is niet ziek (denkt ze) en wil zo vlug mogelijk wegkomen. Zij zal vertellen over haar leven, zij wil tonen dat zij meer kan dan haar „bordeelwerk”: zij is een artieste. Daarom zal ze een nummer opvoeren uit haar kabaretperiode, toen ze furore maakte als Katanga Diane...

Donderdag 9 oktober te 20u30 en verder iedere donderdag, vrijdag en zondag tot 7 november.

Reservatie : 050/33.28.77, inkom 220 fr., 180 fr., Masereelfonds, TTT, CJP, +3-pas, studentenkaart, werklozen 150 fr. voor groepen vanaf 10 personen.

Toneelbespreking

Katanga Diane reprise

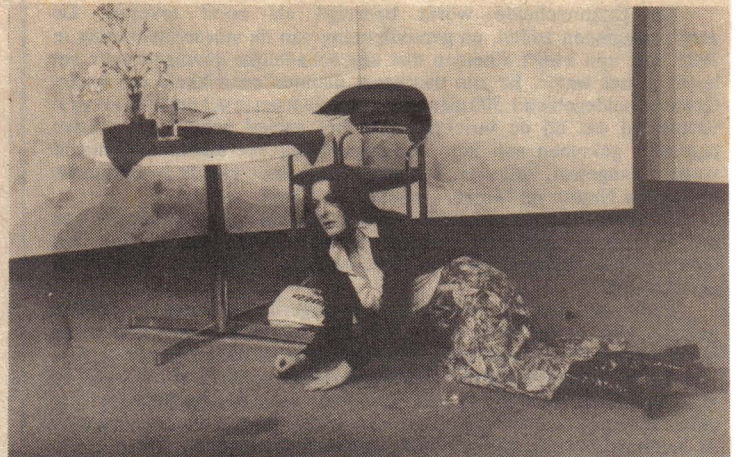
Titel: Katanga Diane.
Auteur: Rudy Geldhof.
Regie: Jacky Tummers.
Aktrice: Suzanne Saerens.
Teater: De Kelk.

„Katanga Diane” blijft

na meer dan één jaar nog steeds Brugge aandoen. Onlangs nog was er een voorstelling van in T19, en vorige week werd het nog tweemaal „thuis” opgevoerd, d.w.z. in „De Kelk”. We weten niet of A Clockwork Orange van Anthony Burgess aan de basis lag van de inspiratie die aan „Katanga Diane” een vorm moest geven. In elk geval zien we ook hier een patiënte op het podium verschijnen, in een psychiatrische instelling. Het publiek zijnde de medepatiënten en het medisch personeel. Misschien was het stuk efficiënter overgekomen indien er een glazen wand geplaatst werd tussen het publiek en de patiënte. Ons probleem: we waren geen medepatiënten, we waren geen dokters. We kenden dokter Delbecq niet, en de blokfluitmadam evenmin. Reactie van het publiek kon er dus moeilijk komen. Als toeschouwer stonden we buiten dat psychiatrisch proces. In normale gevallen had Katanga Diane op zijn minst drie rotte tomaten en twee dito eieren tegen haar lijf gekregen. Maar... Katanga Diane blijft een goed, eerlijk stuk. Over de levensloop van Diane Vandaele, haar ervaringen met de kok in het weeshuis, als prostituee, en als „dame” van Jan Venneman, door wie ze op het „betere pad” geraakt. Tot einde juni als reisvoorstelling verkrijgbaar.

(Jon Misselyn)

Te gast in Podiums «Kroontheater»: «KATANGA DIANE» door Teater «De Kelk» (Brugge)

Suzanne Saerens een indrukwekkende vertolking.

Podium opende zijn 2e kamertoneelseizoen succesvol met «HET SOUPER» van de Vlaamse auteur Rudi Geldhof. Zó succesvol, dat een korte herneming op **donderdag 22, vrijdag 23, zaterdag 24 en zondag 25 november a.s.**, telkens om 20.30 u. in het «KROONTHEATER» nu reeds mag aangekondigd worden. Besprekingen zijn nu reeds mogelijk.

Van dezelfde auteur, Rudi Geldhof dus, werd in het Brugse kamer-café-teater «De Kelk» in oktober 1978 «KATANGA DIANE» gekreëerd, het bitter-komische verhaal van een prostituee die op verbeterde wijze de uiterlijke vormen van menselijke waardigheid najaagt. Rudi Geldhof, tussen haakjes ook directeur van genoemd café-teater «De Kelk», verrijkt met de regelmaat van een klok de Vlaamse dramaturgie met oorspronkelijk werk en haalde met zijn «Katanga Diane» erg lovende persrecensies.

Het verhaal speelt zich af in een experimentele psychiatrische instelling waar het de gewoonte is dat pas aangekomen patiënten zichzelf voorstellen aan het medisch korps en aan de mede-patiënten. Vandaag is het de beurt aan Diane Van Daele, die in haar glorie-tijd als cabaretière oud-koloniale moest verstrooien met sex-nummertjes en daar de bijnaam «Katanga Diane» aan overhield. Ze beweert dat ze over haar leven zal vertellen, zonder een blad voor de mond te nemen. Ze zal het hebben over haar kinderjaren in het weeshuis, haar leven in het bordeel en hoe ze getracht

heeft om trapsgewijs steeds deftiger levensnormen te bereiken: huwelijk, moederschap... Dat ze daarbij ook wil bewijzen dat ze buiten haar «bordeelwerk» ook nog een artieste is en dat aan de hand van een nummertje uit haar «Katanga Diane»-periode wil aantonen wordt dan natuurlijk een van de hoogtepunten van de avond...

Regisseur Jacky Tummers - die in Vlaanderen sinds 1969 furor maakt als regisseur van werken van P. Handtke, Fr. X. Kroetz, R.W. Fassbinder, Sartre, A. Jarry, J. Orton, B. Brecht, J. Cocteau e.a. - tekent voor de regie van «Katanga Diane», rol die op bijzondere knappe wijze vertolkt wordt door Suzanne Saerens.

«KATANGA DIANE» wordt voor Hasselt en Limburg een must voor alle toneelfijnproevers. Jammer dat deze gastproductie slechts ZES-maal in het «Kroontheater» terecht kan, nl. op **zaterdag 3, vrijdag 9, zaterdag 10, vrijdag 16, zaterdag 17 en zondag 18 november**, telkens om 20.30 u. Het wordt dus weer rennen voor plaatsen, want er zijn er slechts 50 per avond beschikbaar.

RESERVATIE EN KAARTEN-VERKOOP: sekretariaat PODIUM, de Schiervellaan 9, (Kroontheater). Tel. 011-22.16.22, elke werkdag van 11 tot 13 u. en van 15 u. tot 18 u. 's Zaterdag ook van 10 tot 12 uur. De toegangsprijs bedraagt 160 fr. en de gebruikelijke reducties voor C.J.P. en groepen vanaf 20 personen (120 fr.) blijven van kracht.

Programma en vestiaire zijn inbegrepen.

Zondagavond radio-werk van debutant

BRT bewerkt drama van Vlaamse toneelauteurs tot luisterspel

Elke derde dinsdag van de maand zendt de BRT-radio voortaan een luisterspel uit, dat een bewerking is van een drama van een Vlaams toneelauteur. De bedoeling is eigen dramatische creaties tot een zo ruim mogelijk publiek te brengen. Heemelijk is er ook de betrachting, bij de betrokken schrijvers appetijt voor het radioschrijven op te wekken. Intussen wordt zondagavond onder Nederlandse regie een luisterspel uitgezonden van een Vlaams debutant, die de BRT-NOS-cursus over radiodrama heeft gevolgd.

De toneelwerken van de Vlaamse schrijvers worden voor de radio bewerkt en geregistreerd door Michel De Sutter, die zich sedert jaren inzet voor het dramatisch werk van Vlaamse schrijvers en die in dit opzicht geen ogenblik aarzelt het werk verder te zetten van zijn voormalige BRT-baas Dries Poppe, die met rust is gegaan. Momenteel wordt voor het festival **Prix Futura** in Berlijn, weer een initiatief voorbereid om op dit internationale forum werk van Vlaamse radioschrijvers aan internationale programmamakers bekend te maken. Twee jaar geleden werd dit in samenwerking met de Vereniging van Vlaamse toneelauteurs al eens gedaan.

De toen georganiseerde conferentie in het raam van een verrassende Vlaamse bier- en kaasavond is niet ongemerkt voorbijgegaan: de uitgereikte documentatie werd door buitenlandse producers achteraf

gebruikt voor het opvragen van teksten. Het blijft een lang en moeizaam proces voor een klein land in een klein taalgebied (de BBC heeft het in dat opzicht veel gemakkelijker) maar belangstelling bleef niet uit en het resultaat ook niet helemaal: de Noorse radio zond de originele BRT-opname uit van het 1984-luisterspel van Jaak Dreesen, van wie ook teksten werden gevraagd door de Ierse radio. Zopas besloot Radio France het spel **De Verzoeking** (bekroond met de koproductieprijs Noord-Zuid-Trofee) in Franse versie uit te zenden. Het zijn maar een paar voorbeelden.

Op 20 januari zendt BRT-3 de bewerking uit van het toneelstuk „Carry van Bruggen” van Staatsprijswinnaar René Verheezen. Op 17 februari betreft het „Katanga Diane” van Rudy Geldhof. Maart is nog onzeker (wellicht Hugo Claus), op 21 april gaat het om „Het Booreiland” van Roger Van Ransbeek (wiens televisieserie **De Dwaling** zondagavond aan de tweede aflevering toe is — de BRT laat de eigen dramaschrijvers echt niet helemaal in de kou staan). In mei volgt „De Koning van Frankrijk” van Paul Koeck (bewerkt door Johan Kerkhof) en in juni „Menuet” van Louis-Paul Boon (uitgaande van de KVS-bewerking van Walter Moere-mans).

Vos Reinaert

Inmiddels zendt BRT-1 zondagavond om vijf over negen een debuut-luisterspel uit van de uit Waarschoot afkomstige Vlaamse schrijver Toon Rey-

Zondag
om 21 u. 05
op BRT-1-radio

niers. Het radiodrama laat ook in deze tijd blijkbaar jonge mensen niet los: hij stuurde op eigen initiatief al een paar teksten naar de BRT. Goed genoeg voor de omroep om hem uit te nodigen deel te nemen aan de werkgroep voor jonge luisterspelau-teurs, die tweejaarlijks wordt georganiseerd door de BRT en de NOS, onder de bescherming van de Nederlandse Taalunie. Jong talent wordt daar vertrouwd gemaakt met het schrijven en maken van radiodrama.

In 1986 werd, zoals het nu traditie is, gewerkt met een thema: het middeleeuwse **Van den Vos Reynaerde**. De bedoeling was niet het populaire dierenepos voor de radio te bewerken, maar wel het gegeven als uitgangspunt te nemen voor een eigen radiodrama (in dit geval een mini-luisterspel, zoals die door de BRT-radio met regelmaat worden uitgezonden).

De werkgroep leidde tot een aantal bruikbare teksten, waarvan zondagavond de eerste wordt uitgezonden: **De Wraak van Isengrim**, van Toon Reyniers. In het verhaaltje krijgt de bekende Vlaming Jan Frans Willems (die het Reinaert-verhaal hertaalde) op een ochtend het bezoek van ene Willem (zou dat niet die kunnen zijn die ooit madoc maakte?). De luisterspelavond wordt afgerond met een ander kort werkje van Rey-

niers: **Mehmet**, over een jonge immigrant die vruchteloos op de komst van zijn meisje wacht. Het Reinaert-werkje van Reyniers werd opgenomen onder regie van Vara-regisseur Ad Löbber. Het wordt later ook door de Nederlandse radio uitgezonden. Beide werkjes worden aanstaande zaterdagmiddag om vijf over vier via BRT-1 herhaald. (HDJ)

Aangrijpende levensbiecht

Rudy Geldhof is een van de weinige toneelauteurs die eigenlijk nooit uit de actualiteit zijn. «Het souper» en «Twee vrouwen» behoren tot de absolute toppers in het amateurtoneel, terwijl Jaak Vissenaeken «De vrije Madam» in heel het Nederlandse taalgebied bekendheid heeft gegeven. «De vrije madam» was overigens nog onlangs te zien op tv in de reeks «Made in Vlaanderen». Rudy Geldhof is trouwens ook bestendig bedrijvig voor het kleine scherm. Op dit ogenblik realiseert Dré Poppe een groots opgezet epos «Klein Londen, Klein Berlijn» over het oorlogsgeweld in Vlaanderen, geschreven door Geldhof. En ten slotte heeft het Brugse theater «De Korrekelder» voorbijeweek zijn jongste produkt «Huis van vertrouwen» op de planken gezet.

Redenen te over dus om ook op de radio aandacht te besteden aan deze Brugse toneelschrijver. Dat doet hoorspelregisseur Michel De Sutter dan ook in zijn reeks «Vlaamse toneelauteurs bewerkt

voor de radio» op dinsdagavond omtreks 22u.30 op BRT-3 met «Katanga Diana», een aangrijpende monoloog van een vrouw, een bewogen levensbiecht eigenlijk van iemand die heel wat troebele watertjes heeft doorzwommen en die nu, als onderdeel van een psychiatrische therapie, haar leven «speelt».

Voor de vertolking heeft Michel De Sutter een beroep gedaan op de actrice Suzanne Saerens, die het stuk al ettelijke keren op de planken gebracht heeft.

«Dit heeft enorme voordelen bij de opnames», aldus regisseur De Sutter. «De actrice kent de tekst uit het hoofd en moet dus geen papieren meeslepen, zoals dat bij luisterspelen doorgaans het geval is. Suzanne Saerens heeft dan ook in de studio het drama volledig opgevoerd, heeft het echt gespeeld. Wij hebben van die omstandigheden gebruik gemaakt om de opname te doen, met vier microfoons, waarmee eigenlijk de «speelkamer» wordt afgebakend. Door het stereo-effect op die

*John Bertrand
Suzanne Saerens brengt op een aangrijpende manier het levensverhaal van Diane Van Daele, vooral bekend als «Katanga Diane» in het luxebordeel «Au riches du Congo»*

manier volledig te benutten hebben wij ook een voortdurende wisseling van beeld gerealiseerd».

Het valt steeds op dat ook radiomakers voortdurend visuele termen gebruiken. Maar wie dit hoorspel aandachtig beluistert (en het loont

de moeite dit tot het einde te doen) zal merken dat de stem van de actrice, de achtergrondgeluiden én de wisselende richting van de klankbron (uiteraard alleen bij stereo-installatie) ook wisselende beelden oproepen.

Hugo MEERT

In de Media Eeklo

„Katanga Diane” roept sfeer uit jaren vijftig op

EEKLO — Rudy Geldhof en Jackie Tummers, die vormden al eens eerder een koppel. Door de herbenaming van „Katanga Diane” koppelt Tummers zich nu aan Suzanne Saerens. Hij regisseerde haar in de doorleefde monoloog door een intense vrouw.

„Katanga Diane” ging een eerste keer in première eind 1978. Niemand weet nog exact wat toen de aanleiding was voor het schrijven van een monoloog over het Kongosyndroom. Maar de voorstelling sloeg aan en zonder duidelijke redenen daarvoor werd de tekst nu opnieuw geënceneerd door diezelfde Tummers. Aktrice van dienst is Suzanne Saerens, vorig seizoen nog te zien in een andere Poëzienproductie. Het tekstteater ligt haar.

Het decor is dat van een psychiatrische instelling, waar de nieuwe gasten hun verhaal doen aan de medepatiënten en het medische korps. Vanavond is het de beurt aan Diane Van Daele. Aanvankelijk weigerde zij dit ritueel, zij sprak van een goedkope artsentruck om zoveel mogelijk te weten te komen van de patiënten. Na aandringen plooit zij en slaat het boek van haar leven open.

Ze vertelt over haar kinderjaren in het weeshuis, haar dagen in het luxe-bordeel „Au Richesse du Congo”, het verlangen naar sociale erkenning en waardering door huwelijk en moederschap. Als intermezzo brengt ze een kabaretnummer, dat zij destijds serveerde als Katanga Diane.

De sfeer is die van de jaren vijftig. Belgisch-Kongo staat in de aktualiteit, de welvaart neemt toe, de seksualiteit treedt in haar bevrijde fase.

„Katanga Diane” een Poëzienproductie op 23 mei om 20 u. 30 in de Media te Eeklo, Molenstraat 165. Reserveren op 77.93.94. (pom)

Psychiatrische instelling als decor

Katanga Diane roept sfeer van de jaren vijftig weer op

*De Gentenaar
14 mei '87*

EEKLO — Rudy Geldhof en Jackie Tummers, die vonden al eens eerder een koppel. Door de herneming van „Katanga Diane” koppelt Tummers zich nu aan Suzanne Saerens. Hij regisseerde haar in de doorleefde monoloog door een intense vrouw.

„Katanga Diane” een Poëzienproduktie op 23 mei om 20 u. 30 in de Media te Eeklo, Molenstraat 165. Reserveren op 77.93.94.

(foto Teater Poëzien)

„Katanga Diane” ging een eerste keer in première eind 1978. Niemand weet nog exact wat toen de aanleiding was voor het schrijven van een monoloog over het Kongosyndroom. Maar de voorstelling sloeg aan en zonder duidelijke redenen daarvoor werd de tekst nu opnieuw

geënceneerd door diezelfde Tummers. Aktrice van dienst is Suzanne Saerens, vorig seizoen nog te zien in een andere Poëzienproduktie. Het tekstteater ligt haar.

Het decor is dat van een psychiatrische instelling, waar de nieuwe gasten hun verhaal doen aan de medepatiënten en het medische korps. Vanavond is het de beurt aan Diane Van Daele. Aanvankelijk weigerde zij dit ritueel, zij sprak van een goedkope artsentruck om zoveel mogelijk te weten te komen van de patiënten. Na aandringen plooit zij en slaat het boek van haar leven open.

Ze vertelt over haar kinderjaren in het weeshuis, haar dagen in het luxe-bordeel „Au Richesse du Congo”, het verlangen naar sociale erkenning en waardering door huwelijk en moederschap. Als intermezzo brengt ze een kabaretnummer, dat zij destijds serveerde als Katanga Diane.

De sfeer is die van de jaren vijftig. Belgisch-Kongo staat in de aktualiteit, de welvaart neemt toe, de seksualiteit treedt in haar bevrijdde fase. (pom)

Katanga Diane in Sanzuniek Waregem

Suzanne Saerens ziet men op haar best in « Katanga Diane » in Sanzuniek te Waregem op 2, 8 en 9 december telkens om 20 u. 30. (vw)

In teater Sanzuniek te Waregem wordt op 2, 8 en 9 december, telkens om 20 u. 30, het Vlaamse stuk « Katanga Diane » van Rudy Geldhof gespeeld door de actrice Suzanne Saerens. Regisseur is Jacky Tummers. Kaarten kunnen worden besproken op telefoonnummer 056/60.04.81, huis « Boutique Monique », Stationsstraat Waregem.

Rudy Geldhof uit Brugge is een jonge toneelauteur die als een grote belofte wordt aangezien. « Het souper » en « Katanga Diane » leveren hiervan het bewijs. Geldhof houdt van realisme en van de marginalen. Hij houdt niet van gevestigde waarden, van nette manieren en huichelarij. Hij toont graag aan hoe die wereld zichzelf vernietigt. Wat hij met « Katanga Diane » ook heeft willen doen.

Suzanne Saerens als Diane bewijst een actrice te zijn van formaat die zich perfect inleeft in deze moeilijke rol.

« Katanga Diane » of de zotheid van de eerbaarheid speelt zich af in een ruimte van een experimentele inrichting.

Het is de gewoonte dat pas aangekomen patiënten op een avond het podium betreden om er zichzelf voor te stellen aan het medisch korps en aan de medepatiënten.

Diane Van Daele, een gewezen prostituée is aan de beurt. Het bestijgen van dit podium vindt ze overbodig en een zinloos gedoe. Ze vertelt evenwel zonder een blad voor de mond te houden over haar leven. Ze wil het bewijs leveren dat ze een actrice is die destijds furore maakte als « Katanga Diane » in een kabaretprogram. (vw)